

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ
Etapa locală
8 februarie 2020**Clasa a VIII-a**

1. Fie mulțimile $A_n = \{x \in \mathbb{R} \mid |x + 2n - 7| \leq 3n + 1, n \in \mathbb{N}\}$.
 - a) Să se scrie sub formă de interval mulțimile A_0 și A_1 .
 - b) Există $n \in \mathbb{N}$ astfel încât A_n să aibă 4023 de elemente din mulțimea numerelor întregi?

Mirea Mihaela Mioara
2. Dacă x, y, z sunt numere reale astfel încât
$$x^2 + 4y^2 + 9z^2 + 20 = 4x + 12y + 24z,$$
arătați că $x \in [-1, 5], y \in [0, 3]$ și $z \in \left[\frac{1}{3}, \frac{7}{3}\right]$

Vasile Scurtu G.M. nr. 12/2019
3. Fie prisma hexagonală $ABCDEF A' B' C' D' E' F'$ cu muchia bazei $AB = l$ și înălțimea $AA' = l\sqrt{3}$. Notăm cu N mijlocul lui $[CC']$.
 - a) Demonstrați că dreptele BF' și ND sunt perpendiculare.
 - b) Aflați distanța dintre BF' și ND , pentru $l = 12$ cm.

(***)
4. Fie S o submulțime a mulțimii $M = \{1, 2, 3, 4, \dots, 2017\}$ astfel încât pentru orice $a, b \in S$ să avem $|a - b| \notin \{4, 7\}$. Aflați numărul maxim de elemente pe care îl poate avea submulțimea S .

(***)

Notă:

Toate subiectele sunt obligatorii.
Fiecare problemă se va nota de la 0 la 7 puncte
Timp de lucru: 3 ore

Soluții

Clasa a VIII-a

1. a) $A_0 = \{x \in \mathbb{R} \mid |x - 7| \leq 1\}$

$$|x - 7| \leq 1 \Leftrightarrow -1 \leq x - 7 \leq 1 \Leftrightarrow 6 \leq x \leq 8 \Leftrightarrow A_0 = [6, 8]$$

$$A_1 = \{x \in \mathbb{R} \mid |x - 5| \leq 4\}$$

$$|x - 5| \leq 4 \Leftrightarrow -4 \leq x - 5 \leq 4 \Leftrightarrow 1 \leq x \leq 9 \Leftrightarrow A_1 = [1, 9]$$

b) $A_n = \{x \in \mathbb{R} \mid |x + 2n - 7| \leq 3n + 1, n \in \mathbb{N}\}$

$$|x + 2n - 7| \leq 3n + 1 \Leftrightarrow -3n - 1 \leq x + 2n - 7 \leq 3n + 1 \Leftrightarrow -5n + 6 \leq x \leq n + 8 \Leftrightarrow x \in [-5n + 6, n + 8]$$

$$\text{card}(A_n \cap \mathbb{Z}) = n + 8 + 5n - 6 + 1 = 6n + 3$$

$$6n + 3 = 4023, n = 670.$$

2. $x^2 + 4y^2 + 9z^2 + 20 = 4x + 12y + 24z \Leftrightarrow x^2 - 4x + 4 + 4y^2 - 12y + 9 + 9z^2 - 24z + 16 = 9 \Leftrightarrow (x - 2)^2 + (2y - 3)^2 + (3z - 4)^2 = 9$

$$\Rightarrow |x - 2| \leq 3 \Leftrightarrow -3 \leq x - 2 \leq 3 \Leftrightarrow -1 \leq x \leq 5 \Leftrightarrow x \in [-1, 5]$$

$$\Rightarrow |2y - 3| \leq 3 \Leftrightarrow -3 \leq 2y - 3 \leq 3 \Leftrightarrow 0 \leq y \leq 3 \Leftrightarrow y \in [0, 3]$$

$$\Rightarrow |3z - 4| \leq 3 \Leftrightarrow -3 \leq 3z - 4 \leq 3 \Leftrightarrow \frac{1}{3} \leq z \leq \frac{7}{3} \Leftrightarrow z \in \left[\frac{1}{3}, \frac{7}{3}\right].$$

3. a) Fie M mijlocul lui $BB' \Rightarrow MN \parallel BC \parallel AD \Rightarrow A, D, N, M$ sunt coplanare. Intersecția dintre planele (BFF') și (ADN) este dreapta MQ , $\{Q\} = AD \cap BF$.

$$BF = 2 \cdot BQ = \frac{2l\sqrt{3}}{2} = l\sqrt{3} \Rightarrow BF \equiv BB' \Rightarrow BB'F'F \text{ pătrat. În pătratul } BB'F'F \text{ avem } MQ \parallel B'F.$$

$$\text{Cum } B'F \perp BF' \Rightarrow MQ \perp BF'.$$

$$BB' \perp AD, BF \perp AD \Rightarrow AD \perp (B'BF), BF' \subset (B'BF) \Rightarrow AD \perp BF'.$$

$$BF' \perp MQ, BF' \perp AD \Rightarrow BF' \perp (NAD), ND \subset (NAD) \Rightarrow BF' \perp ND.$$

b) Fie $\{T\} = BF' \cap MQ$. Fie $TS \perp ND$. Cum

$BF' \perp (NAD) \Rightarrow BF' \perp TS \Rightarrow d(BF', ND) = TS$ (TS este perpendiculara comună pe cele două drepte). Vom calcula aria triunghiului TND în două moduri.

$$A_{TND} = A_{MNDQ} - A_{MNT} - A_{TQD}$$

$$A_{MNDQ} = \frac{(QD + MN) \cdot MQ}{2}$$

$$MN = BC = l, QD = AD - AQ = \frac{3l}{2}$$

$$\text{Din teorema lui Pitagora, avem: } MQ = \sqrt{BM^2 + BQ^2} \Rightarrow MQ = \frac{l\sqrt{6}}{2}, MT = TQ = \frac{l\sqrt{6}}{4}$$

$$\Rightarrow A_{MNDQ} = \frac{5l^2\sqrt{6}}{8}, A_{MNT} = \frac{MT \cdot MN}{2} = \frac{l^2\sqrt{6}}{8}, A_{TQD} = \frac{TQ \cdot QD}{2} = \frac{3l^2\sqrt{6}}{16}$$

$$\Rightarrow A_{TND} = \frac{5l^2\sqrt{6}}{16}$$

$$\text{Calculăm } AM = ND = \frac{l\sqrt{7}}{2}$$

$$\text{Cum } A_{TND} = \frac{TS \cdot ND}{2} \Rightarrow TS = \frac{5 \cdot l \cdot \sqrt{42}}{28}, \text{ adică } TS = \frac{15 \cdot \sqrt{42}}{7}.$$

4. Vom demonstra că din mulțimea $B = \{1, 2, 3, \dots, 11\}$ maxim 5 numere pot fi în S .

Considerăm următoarea partiție a lui B : $\{1, 5\}, \{2, 9\}, \{3, 7\}, \{4, 11\}, \{6, 10\}, \{8\}$.

Dacă luăm 6 elemente din B , rezultă că ar trebui să luăm câte un element din fiecare mulțime.

$$\text{Dacă } 8 \in S \Rightarrow 1 \notin S \Rightarrow 5 \in S \Rightarrow 9 \notin S \Rightarrow 2 \in S \Rightarrow 6 \notin S \Rightarrow 10 \in S \Rightarrow 3 \notin S \Rightarrow 7 \in S \Rightarrow 11 \notin S \Rightarrow 4 \in S \Rightarrow 8 \notin S \text{ Fals}$$

Deci, vom avea maxim 5 elemente din orice 11 elemente consecutive. Cele 5 numere pot fi luate de forma: $11 \cdot k + 1, 11 \cdot k + 3, 11 \cdot k + 4, 11 \cdot k + 6, 11 \cdot k + 9$.

Din mulțimea $\{1,2,3,\dots,15\}$ maxim 8 sunt în S , deoarece considerăm partiția $\{1,8\}, \{2,9\}, \{3,7\}, \{4,11\}, \{5,12\}, \{6,13\}, \{10,14\}, \{15\} \Rightarrow$ nu putem avea 9 elemente din această mulțime.

$$2017 = 11 \cdot 182 + 15 \Rightarrow \text{avem maxim } 5 \cdot 182 + 8 = 918$$

Un exemplu de 8 elemente din 15 este 3, 5, 6, 8, 11, 14, 16, 17, iar exemplu de 5 cu 918 este: $S = \{ \underbrace{1,3,4,6,9}, \underbrace{12,14,15,17,20}, \dots, \underbrace{1995,1997,1998,2000,2003} \}$

BAREM DE CORECTARE

Clasa a VIII-a

Problema 1	
a) $A_0 = \{x \in \mathbb{R} \mid x - 7 \leq 1\} \Leftrightarrow A_0 = [6,8]$ $A_1 = \{x \in \mathbb{R} \mid x - 5 \leq 4\} \Leftrightarrow A_1 = [1,9]$	1p 1p
b) $A_n = \{x \in \mathbb{R} \mid x + 2n - 7 \leq 3n + 1, n \in \mathbb{N}\}$ $x \in [-5n + 6, n + 8]$ $\text{card}(A_n \cap \mathbb{Z}) = n + 8 + 5n - 6 + 1 = 6n + 3$ $6n + 3 = 4023, n = 670.$	1p 1p 1p 2p
TOTAL	7p
Problema 2	
$x^2 + 4y^2 + 9z^2 + 20 = 4x + 12y + 24z$ $(x - 2)^2 + (2y - 3)^2 + (3z - 4)^2 = 9$ $ x - 2 \leq 3 \Leftrightarrow -3 \leq x - 2 \leq 3 \Leftrightarrow -1 \leq x \leq 5 \Leftrightarrow x \in [-1,5]$ $ 2y - 3 \leq 3 \Leftrightarrow -3 \leq 2y - 3 \leq 3 \Leftrightarrow 0 \leq y \leq 3 \Leftrightarrow y \in [0,3]$ $ 3z - 4 \leq 3 \Leftrightarrow -3 \leq 3z - 4 \leq 3 \Leftrightarrow \frac{1}{3} \leq z \leq \frac{7}{3} \Leftrightarrow z \in \left[\frac{1}{3}, \frac{7}{3}\right]$	2p 1p 2p 2p
TOTAL	7p
Problema 3	
a) Fie M mijlocul lui BB' $\Rightarrow MN \parallel BC \parallel AD \Rightarrow A, D, N, M$ sunt coplanare. Intersecția dintre planele (BFF') și (ADN) este dreapta MQ . $BB'F'F$ pătrat. În pătratul $BB'F'F$ avem $MQ \parallel B'F$. $AD \perp (B'BF), BF' \subset (B'BF) \Rightarrow AD \perp B'F$ $BF' \perp MQ, BF' \perp AD \Rightarrow BF' \perp (NAD), ND \subset (NAD) \Rightarrow BF' \perp ND$	1p 1p
b) Fie $\{T\} = BF' \cap MQ$. Fie $TS \perp ND$. Cum $BF' \perp (NAD) \Rightarrow BF' \perp TS \Rightarrow d(BF', ND) = TS$	1p
$A_{TND} = A_{MNDQ} - A_{MNT} - A_{TQD}, \quad A_{MNDQ} = \frac{(QD + MN) \cdot MQ}{2}$	1p
$MN = l, QD = \frac{3l}{2}, MQ = \frac{l\sqrt{6}}{2}, ND = \frac{l\sqrt{7}}{2}, MT = TQ = \frac{l\sqrt{6}}{4}$	1p
$A_{MNDQ} = \frac{5l^2\sqrt{6}}{8}, A_{MNT} = \frac{MT \cdot MN}{2} = \frac{l^2\sqrt{6}}{8}, A_{TQD} = \frac{TQ \cdot QD}{2} = \frac{3l^2\sqrt{6}}{16}$ $\Rightarrow A_{TND} = \frac{5l^2\sqrt{6}}{16}, TS = \frac{5 \cdot l \cdot \sqrt{42}}{28}, \text{adică } TS = \frac{15 \cdot \sqrt{42}}{7}$	2p
TOTAL	7p
Problema 4	
Vom demonstra că din mulțimea $B = \{1,2,3, \dots, 11\}$ maxim 5 numere pot fi în S . Considerăm următoarea partiție a lui B : $\{1,5\}, \{2,9\}, \{3,7\}, \{4,11\}, \{6,10\}, \{8\}$. Dacă luăm 6 elemente din B , rezultă că ar trebui să luăm câte un element din fiecare mulțime. $8 \in S \Rightarrow 1 \notin S \Rightarrow 5 \in S \Rightarrow 9 \notin S \Rightarrow 2 \in S \Rightarrow 6 \notin S \Rightarrow 10 \in S \Rightarrow 3 \notin S \Rightarrow 7 \in S \Rightarrow 11 \notin S \Rightarrow 4 \in S \Rightarrow 8 \notin S$ Fals	1p
Vom avea maxim 11 elemente din orice 11 elemente consecutive. Cele 5 numere pot fi luate de forma: $11 \cdot k + 1, 11 \cdot k + 3, 11 \cdot k + 4, 11 \cdot k + 6, 11 \cdot k + 9$.	1p
Din mulțimea $\{1,2,3, \dots, 15\}$ maxim 8 sunt în S , deoarece considerăm partiția $\{1,8\}, \{2,9\}, \{3,7\}, \{4,11\}, \{5,12\}, \{6,13\}, \{10,14\}, \{15\} \Rightarrow$ nu putem avea 9.	2p
$2017 = 11 \cdot 182 + 15 \Rightarrow$ avem maxim $5 \cdot 182 + 8 = 918$	1p
Un exemplu de 8 elemente din 15 este 3, 5, 6, 8, 11, 14, 16, 17, iar exemplu de 5 cu 918 este: $S = \{1,3,4,6,9, 12,14,15,17,20, \dots, 1995,1997,1998,2000,2003\}$	1p
TOTAL	7p